Hälso- och sjukvårdsnämnden

SKRIVELSE
2020-06-15

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Lärdomar från den omfattande smittspridningen i äldreomsorgen

Stora delar av hälso- och sjukvården har under coronapandemin lyckats ställa om verksamheten och bygga ut antalet vårdplatser för att ta hand som svårt sjuka covid-patienter. Ett område där stora brister uppvisats är däremot inom äldreomsorgen där smittan tyvärr tagit sig in på en majoritet av samtliga äldreboenden i länet. Just nu uppges 943 personer av de 2 178 personer som avlidit i covid-19 i Region Stockholm vara provtagna på särskilda boenden (SÄBO). De höga dödssiffrorna inom äldreomsorgen är naturligtvis en tragedi och ett misslyckande.

Även om Region Stockholm inte är huvudman för äldreomsorgen så har regionen ett stort ansvar för situationen på äldreboendena. Regionen bär till exempel ansvaret för läkarinsatserna i de särskilda boendena, testning av brukare och personal samt har ett ansvar för att den basala vårdhygienen upprätthålls genom Vårdhygien Stockholm som utgör en enhet inom Region Stockholm.

Det är allt för tidigt att med säkerhet uttala sig om hur smittspridningen kunnat bli så utsprid på de särskilda boendena och sannolikt finns det flera bidragande orsaker. Det går däremot att konstatera att finns signaler på att många delar som regionen ansvarar för har brustit.

Att följsamheten till basala hygienrutiner är bristfällig inom äldreomsorgen har påtalats av Socialstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) vid ett flertal tillfällen. I Socialstyrelsens lägesrapport om vård och omsorg för äldre 2020 framgår att enbart 56 procent av de studerade kommunerna följde korrekta och obligatoriska hygienrutiner.[1]

Redan 2015 motionerade vi socialdemokrater om att samtliga vård- och omsorgsgivare i Stockholmsregionen ska ha avtal med Vårdhygien Stockholm för att fritt kunna nyttja deras tjänster i from av rådgivning och undervisning.[2] Tyvärr röstades motionen ner.

---

[1] https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-3-6603.pdf?fbclid=IwAR3-NS5GxsfOZNrNH9z78or311fnowIxI_gDjqgbvvxBY1HuydjxEoFSWa4

[2] https://sammantradeshandlingar.sll.se/sites/sammantradeshandlingar.sll.se/files

Ett annat område där det förekommit kritik är kring den vård som ges på de särskilda boendena. Kritiken har bland annat handlat om låg läkarnärvaro på boendena, att få av de boende läggs in på geriatriken samt bristande tillgång till medicinska insatser såsom syrgasbehandling. Detta har även föranlett att Inspektionen för vård- och omsorg (IVO) startat en särskild granskning av vården på de särskilda boendena.

Region Stockholm är idag den enda region som bedriver läkarinsatser på särskilda boenden som ett separat vårdval. Därtill har Region Stockholm infört en rad vårdval inom bland annat geriatriken, avancerad sjukvård i hemmet och den palliativa vården som medfört att många olika vårdgivare är inblandade i de svårt sjuka äldres vårdkedja. Hur en fragmentiserad vård med många olika vård- och omsorgsgivare påverkat arbetet mot smittspridningen är idag svårt att säga men erfarenheten sedan tidigare är att de många vårdvalen försvårar för en välfungerande samverkan.

Mot bakgrund av ovanstående ställer vi följande frågor:

- Planerar Region Stockholm att göra en utvärdering av regionens arbete med att minska smittspridning av Covid-19 inom äldreomsorgen?

- Hur stor andel av de särskilda boendena för äldre har idag avtal med Vårdhygien Stockholm? Vad är förvaltningens bedömning kring hur regionens arbete med vårdhygien i kommunernas verksamhet fungerar?

- Hur har läkarinsatserna inom de särskilda boendena fungerat under coronapandemin? Kommer några åtgärder tas för att förbättra vårdinsatserna i de särskilda boendena? Vad hoppas förvaltningen uppnå med utredningen kring att slå ihop vårdval för läkarinsatser i SÄBO med husläkarmottagningarnas uppdrag?

- När påbörjades testning av personal inom SÄBO respektive hemtjänsten och hemsjukvården?

- Kommer möjligheten att få avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) även på SÄBO finnas kvar efter pandemin? Vilka lärdomar kan dras från det utökade samarbetet mellan ASIH och SÄBO?

/sll/Global/Politik/Politiska-organ/Halso-och-sjukvardsnamnden/2015/2015-06-02/17.pdf

- Vilka ytterligare lärdomar drar förvaltningen utifrån den höga smittspridningen inom äldreomsorgen?

Talla Alkurdi (S) m.fl.